

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

04/4985 din 06.07.2020

La nr. 08-07/2903 din 03.07.2020

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Cu referire la *proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova* (număr unic 394/MADRM/2020) parvenit repetat spre expertiză juridică, comunicăm următoarele.

La art. I din proiectul legii:

Dispozițiile cuprinse la pct. 3 necesită a fi expuse în pct. 1, fiind necesară renumerotarea ulterioară a prevederilor proiectului.

Totodată, cuvântul „textul” din pct. 3 urmează a se substitui cu cuvântul „cuvintele”. Se va reține că, potrivit normelor tehnicii legislative, la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, se menționează despre substituirea „textului” respectiv. Astfel, la definitivarea întregului proiect se va ține cont de această obiecție.

La pct. 5, modificarea propusă la art. 5 alin. (6) lit. b) din *Legea nr. 438/2006* necesită a fi revăzută. Or, în cazul operării modificării propuse nu va fi clar cine va aproba Documentul unic de program. Mai mult, nota informativă nu conține argumente privind substituirea cuvântului „aprobă” cu cuvântul „avizează”.

La pct. 8:

Terminologia utilizată în prima propoziție a art. 8 alin. (1¹) al *Legii nr. 438/2006*, necesită a fi revăzută, luînd în considerare dispozițiile art. 63 alin. (2) ale *Legii nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale*, care prevede că evidența încasărilor și plăților bugetare prin sistemul trezorerial se asigură prin **conturi trezoreriale** bazate pe clasificăția bugetară și pe planul de conturi contabile.

Referitor la amendamentele propuse la art. 8 alin. (4) recomandăm comasarea dispozițiilor propuse la lit. a), b), c) și e), în scopul expunerii ea cuvântul „străduindu-se” la

Digitally signed by Petrus Uță
Date: 2020.07.06 15:51:20 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI	
Intrare Nr.	5632
" 08 " 07 20 20	

orice caz gramatical se substituie cu cuvintele „Programe operaționale regionale”, la cazul gramatical corespunzător. Adițional, se va revedea întregul act normativ, unde este utilizat cuvântul „strategiilor”. Or, în cazul excluderii noțiunii de „strategii de dezvoltare regională” nu este clar la ce strategii se face referire, exceptând Strategia națională de dezvoltare regională.

La art. II, în alin. (2) urmează a fi prevăzut momentul curgerii termenului de 6 luni în care Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Secretar de stat

Radu FOLTEA

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

04/4220 din 10.06.2020
La nr. _____ din ____2020

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

copie: Cancelaria de Stat

La indicația Cancelariei de Stat nr. 18-23-4749 din 4 iunie 2020, Ministerul Justiției a examinat *proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova* (număr unic 394/MADRM/2020) și comunică următoarele.

La **proiectul hotărârii Guvernului** menționăm că, reprezentarea Guvernului în Parlament este una din funcțiile Ministerului Justiției, stabilite la punctul 6 din *Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 698/2017*. În acest context, precum și întru asigurarea uzanțelor normative, se propune includerea ministrului justiției în lista contrasemnatarilor hotărârii date.

La art. I din proiectul legii:

La pct. 1:

Luînd în considerare faptul că *Legea nr. 438/2006* este într-o strînsă conexiune cu Strategia națională de dezvoltare regională, care, potrivit art. 1 din legea nominalizată, este principalul document de planificare a dezvoltării regionale ce reflectă politica națională în domeniu și introduce mecanismele naționale ale acestei dezvoltări, la modificarea, respectiv, abrogarea unor noțiuni din *Legea privind dezvoltarea regională în Republica Moldova*, se va ține cont și de această Strategie. Or, Strategia națională pentru dezvoltare regională pentru anii 2016-2020, aprobată prin *Legea nr. 239/2016*, utilizează termenii de „strategie de dezvoltare regională” și „plan operațional”.

Totodată, modificarea noțiunii „politică de dezvoltare regională” necesită a fi revăzută, întrucît aceasta nu corespunde noțiunii prescise în Strategia națională de dezvoltare regională pentru anii 2016-2020. Or, același termen nu poate fi definit diferit în actele normative în vigoare.

La intenția de modificare a noțiunii „Fond național pentru dezvoltare regională”, textul „după textul „obiectivelor” se introduce cuvîntul „politicii” ” necesită a fi substituit cu textul „după cuvîntul „obiectivelor” se completează cu cuvîntul „politicii” ”. Or, potrivit normelor tehnicii legislative, la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.

Digitally signed by Fortea Radu
Date: 2020.06.10 16:22:12 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	4851
" 12 "	06 20 20

Totodată, cuvintele „se introduce” nu sunt caracteristice limbajului normativ și prin urmare acestea se vor substitui cu cuvintele „se completează cu”. Astfel, la definitivarea întregului proiect urmează a se ține cont de aceste tehnici legislative.

Din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, referitor la substituirea noțiunii „plan operațional” cu noțiunea „Program operațional regional” recomandăm excluderea primului termen și respectiv completarea art. 1 din *Legea nr. 438/2006*, cu noțiunea „Program operațional regional”. De asemenea, luând în considerare cele recomandate, legea sus numită se propune a fi completată cu art. 11¹ care ar cuprinde reglementări privind programe operaționale regionale, iar art. 11 se va abroga.

Pentru interpretarea corectă și aplicarea comodă a prevederilor, se recomandă numerotarea alineatelor, în corespundere cu prevederile *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative*. Obiecție valabilă pe tot parcursul textului proiectului.

La pct. 2, din textul „articolul se completează cu alineatul (1¹)” se va exclude cuvântul „articolul”, deoarece acesta este inutil. Totodată, alineatele privind dispoziția ce prevede modificarea alin. (2) din art. 2, necesită a fi comasate și expusă următoarea redacție:

„ la alineatul (2), principiul „planificarea” va avea următorul cuprins:”, urmată de redarea noului text. (Obiecție valabilă și pentru celelalte cazuri similare din proiect.)

La pct. 3:

Din textul „alineatul se completează cu litera (d¹)” se va exclude cuvântul „alineatul”, deoarece este inutil.

Pentru evitarea interpretărilor diferite sau eronate, considerăm necesar ca în nota informativă să fie incluse argumentele justificative ce vizează abrogarea lit. f) și lit. g) din art. 4 alin. (2) al *Legii nr. 438/2006*.

În cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia, sau în cazul operațiunii de completare cu o nouă dispoziție se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:”, urmată de redarea noului text. Astfel, textul „ litera h) se expune în redacție nouă.” necesită a fi substituit cu textul „litera h) va avea următorul cuprins:”.

La pct. 4, abrogarea alin. (5) din art. 5, necesită a fi revăzută, deoarece nota informativă nu conține argumente în acest sens. Mai mult, în cazul abrogării normei date, nu este clar care va fi procedura de alegere a președintelui Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale. De asemenea, la pct. 5, referitor la abrogarea alin. (5) al art. 6 din legea supusă amendării, menționăm că nota informativă nu prevede argumentele de rigoare ce vizează abrogarea dată, fapt pentru care se va revedea.

La pct. 6:

Referitor la amendarea art. 7 alin. (4) se recomandă a se prevedea că propoziția a doua se exclude, fără a fi nominalizat textul.

Potrivit art. 7 alin. (1) al *Legii nr. 438/2006*, Consiliul regional pentru dezvoltare este o structură funcțională deliberativă la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare. Totodată, noțiunea „regiune de dezvoltare” este definită ca unitate teritorială funcțională ce reprezintă cadrul de planificare, evaluare și implementare a politicii de

dezvoltare regională. În cele din urmă, ținând cont de coraportul acestor norme, se va revedea excluderea lit. d) și lit. f) din alin. (6) a art. 7, care subminează din rolul atribuit regiunii de dezvoltare.

La pct. 7:

Din redacția propusă pentru alin. (1) art. 8, prima literă a cuvântului „agenție” se recomandă a fi expusă cu majusculă.

Totodată, propunem a fi revizuit art. 8 alin. (4) lit. d), ținând cont de faptul că potrivit proiectului se propune excluderea noțiunii „Strategie de dezvoltare regională”, prin substituirea acesteia cu „Program operațional regional”. Mai mult, în definiția propusă noțiunii „Agenția de Dezvoltare Regională” (art. I pct. 1 din proiect) este prevăzut că aceasta este creată pentru implementarea Programului operațional regional.

Adițional, se va revedea întregul act normativ, unde este utilizat cuvântul „strategiilor”. Or, în cazul excluderii noțiunii de „strategii de dezvoltare regională” nu este clar la ce strategii se face referire, exceptând Strategia națională de dezvoltare regională. Mai mult, cuvintele „implementarea strategiilor”, în special din art. 8 alin. (4) necesită a fi revăzute, deoarece potrivit redacției propuse art. 12, Strategia națională de dezvoltare regională și Programele operaționale regionale se implementează prin programe și proiecte de dezvoltare regională.

La pct. 8, modificarea propusă la art. 9 alin. (2) este ambiguă. Or, Strategia națională de dezvoltare nu poate fi conformă ei însăși.

La pct. 11, la redacția propusă art. 12 alin. (2) necesită a fi prevăzut cărei entități sunt propuse programele și proiectele de dezvoltare regională și care este finalitatea acestora.

La art. II, alin. (1) necesită a fi completat cu cuvintele „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”. Totodată, la stabilirea datei intrării în vigoare a actului normativ urmează a se ține cont că, odată cu intrarea în vigoare a *Legii nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative* este aplicabilă norma imperativă, statuată la articolul 56, potrivit căreia „actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”. Potrivit alineatului (3) al aceluiași articol, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective. În acest context, este necesar ca în nota informativă să se justifice, prin argumente concludente, că prevederile actului normativ prezentat întrunesc condițiile articolului 56 alineatul (3) din Legea nr. 100/2017.

Secretar de stat

Radu FOLTEA

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

18 august 2020 nr. 09/2-09/6302
La numărul unic 394/MADRM/2020

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului

Ministerul Finanțelor, la solicitarea nr. 08-07/3401 din 31 iulie 2020, a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova și comunică următoarele.*

La proiectul hotărârii:

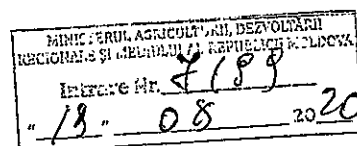
În scopul excluderii gestionării cu abateri a resurselor alocate de către partenerii de dezvoltare precum și utilizarea transparentă a resurselor alocate din bugetele componente ale bugetului public național, este imperativ utilizarea conturilor trezoreriale.

Astfel, la **punctul 8** (modificarea art.8 din Lege); din alineatul (1¹) urmează a se exclude textul „Agenția poate deschide și utiliza în scopuri indicate în Statut conturi bancare la prestatorii de servicii de plată.”.

SECRETAR DE STAT

Tatiana IVANICICHINA

Ex: Victoria Railean
Tel.: (022)26-26-77
e-mail: victoria.railean@mf.gov.md

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

14.07.2020 nr. 09/2-09/5349

La numărul unic 394/MADRM/2020

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului

Ministerul Finanțelor, la solicitarea nr. 08-07/2903 din 03 iulie 2020, a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova* și, având în vedere faptul că proiectul a suportat modificări față de versiunea inițial avizată, comunicăm următoarele obiecții, conform domeniilor de competență.

La proiectul hotărârii:

1. La **punctul 8** (modificarea art.8 din Lege), propunerea de completare cu alineatul (1¹) se va exclude, reieșind din faptul că toate aspectele legate de organizarea și funcționarea Agențiilor de Dezvoltare Regională, inclusiv conturile utilizate în activitatea acestora, urmează a se regăsi nemijlocit în Regulamentul-cadru, aprobat de Guvern.

2. Totodată, la **punctul 14**, din aceleași considerente, se va exclude alineatul (5) din redacția articolului 12¹, propusă spre completare.

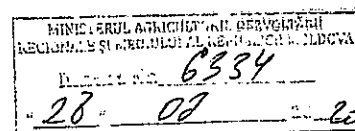
SECRETAR DE STAT

Tatiana IVANICICHINA

Digitally signed by Ivanicichina Tatiana
Date: 2020.07.25 15:57:24 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Victoria Railean
Tel.: (022)26-26-77
e-mail: victoria.railean@mf.gov.md

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

15.06.2020 nr. 09/2-09/1209/615

La numărul unic 394/MADRM/2020

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Finanțelor, la Indicația Cancelariei de Stat nr. 18-23-4749 din 04 iunie 2020, a examinat proiectul hotărârii Guvernului *cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova* și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții sau propuneri.

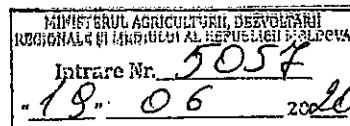
SECRETAR DE STAT

Tatiana IVANICICHINA

Digitally signed by Ivanicichina Tatiana
Date: 2020.06.18 18:51:54 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Victoria Railean
Tel.: (022)26-26-77
e-mail: victoria.railean@mf.gov.md

nr.04-4505
din 27.07.2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Urmare demersului nr.08-07/2903 din 03.07.2020, privind examinarea repetată a proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova (număr unic 394/MADRM/2020), în limita competențelor funcționale, evocăm următoarele.

La Articolul I.

1. Propunem completarea pct.2 alin.(1¹) lit.b) cu următorul text „*prin aplicarea cerințelor documentației de urbanism și amenajării teritoriului*”.
2. Conform art.307 din Codul civil nr.1107/2002, instituțiile publice, având statut de persoană juridică de drept public, se constituie în baza unui act emis de autoritatea publică.

În virtutea art.32 alin.(2) al Legii nr.98/2012 „*instituțiile publice din sfera de competență a ministerului sau a altei autorități administrative centrale se constituie, se reorganizează și se dizolvă de Guvern, la propunerea ministrului sau a conducătorului autorității administrative centrale, dacă normele speciale nu prevăd altfel*”.

Mai mult, în temeiul art.7 lit.e) al Legii nr.136/2017 cu privire la Guvern, constituirea, reorganizarea și dizolvarea structurilor organizaționale din sfera de competență a ministerelor și altor autorități administrative subordonate Guvernului, este o împuternicire proprie Guvernului.

Subsidiar, relevăm prevederile pct.1 din proiect, care prevăd expunerea în redacție nouă a noțiunii „Agenția de dezvoltare regională”, potrivit căreia Agenția de Dezvoltare regională este „*instituție publică constituită de Guvern*”.

Astfel, reieșind din cele expuse, textul art.8 alin.(1) din pct.8 al proiectului urmează a fi revizuit, prin prisma normelor evocate.

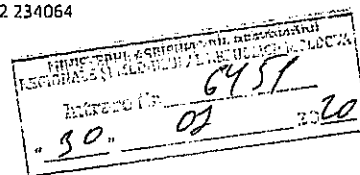
Digitally signed by Lilia Lilia
Date: 2020.07.30 11:16:21 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Secretar general

Lilia PALII

Ex: Anu Gribineț tel: 0 22 250 603

nr.04-3684
22.06.2020

Digitally signed by Railean Serghei
Date: 2020.06.25 17:47:01 MSK
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

copie: Cancelaria de Stat

Urmare demersului nr.18-23-4749 din 4 iunie 2020, privind examinarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova (număr unic 394/MADRM/2020), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

La Art. I, pct.1:

1. Noțiunea „Agenție de Dezvoltare Regională” urmează a fi reconsiderată prin prisma stipulărilor art.32 al Legii nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate și art.307 al Codului civil nr.1107/2002, care atribuie instituției publice caracter de entitate independentă, fondată de o persoană juridică de drept public, în calitatea acesteia de fondator, dar între care nu este un raport de subordonare.

Prin urmare, prezența sintagmei „subordonată autorității de implementare a politicii” în cuprinsul noțiunii vizate, contravine conceptului și esenței instituției publice, urmând a fi exclusă din proiect.

La fel, necesită a fi revizuită și sintagma „creată pentru implementarea Programului” de vreme ce obiectivul creării unei instituții publice rezidă în „realizarea unor funcții de administrare, sociale, culturale, de învățământ și a altor funcții de interes public” astfel, precum dispune art.32 alin.(1) al Legii nr.98/2012.

2. Sintagma „Document unic de program” - urmează a fi corelată cu normele Regulamentului cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.386/2020, care atestă două tipuri de documente de politici publice - strategia și programul.

3. Subsidiar, pe tot parcursul textului Legii nr.438/2006, cuvintele „autoritatea de implementare a politicii de dezvoltare regională” se vor substitui cu cuvintele

„autoritatea de elaborare a politicii de dezvoltare regională”, astfel încât să fie asigurat principiul de delimitare a funcțiilor de elaborare și de promovare a politicilor, de cele de implementare a acestora, potrivit art.4 subpct.1) lit. b) al Legii nr.98/2012.

4. **La pct.7** - conform art. 307 din Codul civil nr.1107/2002, instituțiile publice, având statut de persoană juridică de drept public, se constituie în baza unui act emis de autoritatea publică.

În virtutea art.32 alin.(2) al Legii nr.98/2012 „Instituțiile publice din sfera de competență a ministerului sau a altei autorități administrative centrale se constituie, se reorganizează și se dizolvă de Guvern, la propunerea ministrului sau a conducătorului autorității administrative centrale, dacă normele speciale nu prevăd altfel.”

Mai mult, în temeiul art.7 lit.e) al Legii nr.136/2017 cu privire la Guvern, constituirea, reorganizarea și dizolvarea structurilor organizaționale din sfera de competență a ministerelor și altor autorități administrative subordonate Guvernului, este o împuternicire proprie Guvernului.

Prin urmare, textul art.8 alin.(1) al proiectului urmează a fi revizuit, prin prisma normelor evocate.

Ministru

Serghei RAILEAN

*Ex: Ana Gribineț tel: 0 22 250 603
Ion Rauleț tel. 0 22 250 673
Victor Ciobanu tel. 0 22 250 646*